

Kolegij: Procjena utjecaja na okoliš

Uvodno predavanje

doc. dr. sc. Marin Kovačić (e-mail: mkovacic@fkit.unizg.hr)

Zavod za polimerno inženjerstvo i organsku kemijsku tehnologiju, Savska cesta 41c/2

Cilj kolegija i kompetencije

- Stjecanje znanja o svim koracima u postupku procjene utjecaja na okoliš
- Upoznavanje sa zakonskim odredbama PUO
- Razvijanje općih i specifičnih kompetencija studenata:
 - Razumijevanje postupka procjene utjecaja na okoliš i izrade studije utjecaja na okoliš
 - Upoznavanje s tehnikama identifikacije i procjene utjecaja te mjerama zaštite okoliša.

Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje

- dva parcijalna ispita (kolokvija), seminar i debata
 - bodovi ostvareni iz seminara i debate pribrajaju se isključivo za parcijalnog polaganje(*)!

Aktivnosti	Bodovi
1. kolokvij	40
2. kolokvij	40
seminar	10
debata	10
$\Sigma=$	100*

Broj bodova	Ocjena
50-62	dovoljan (2)
63-76	dobar (3)
77-89	vrlo dobar (4)
90-100	odličan (5)

Okoliš

- sve ono što nas okružuje
- sve što nam je potrebno za održanje života
- definicija **okoliša** prema Zakonu o zaštiti okoliša NN 80/13:
 - **okoliš** je prirodno okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka, koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja

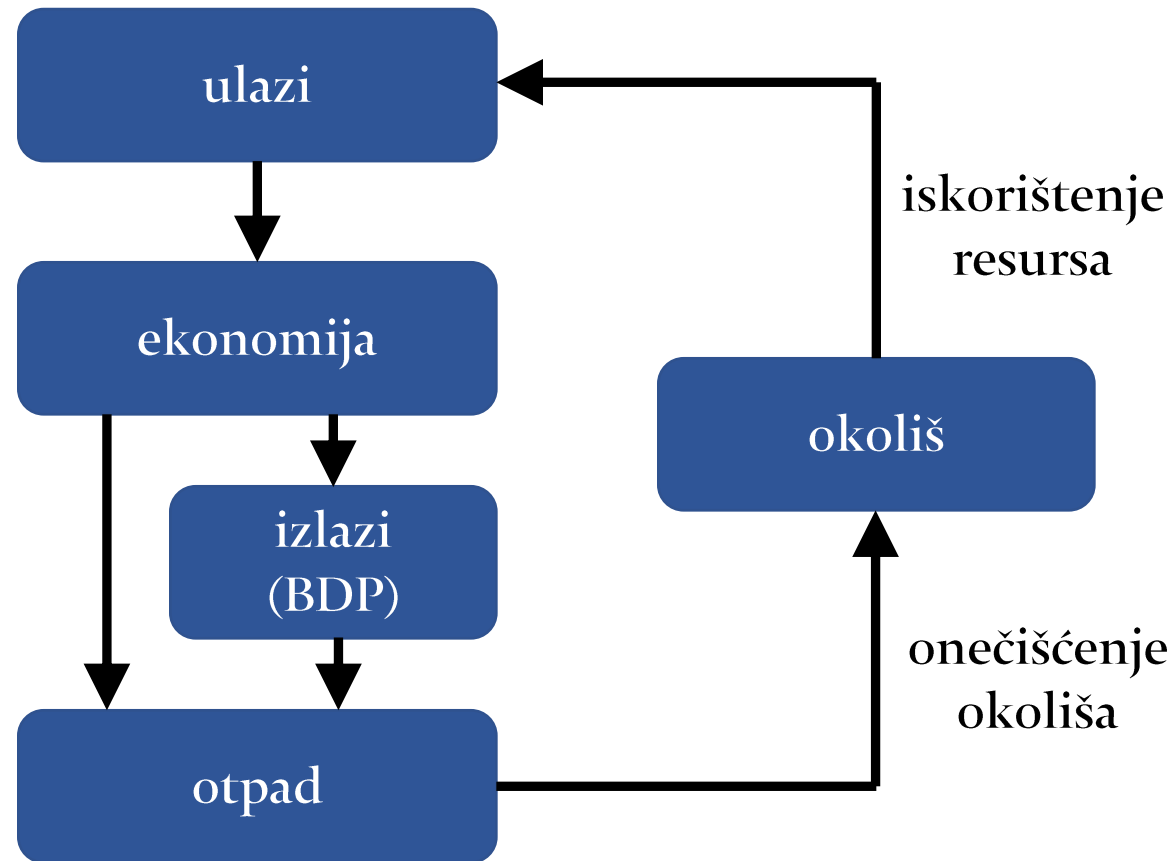
Okoliš

- okoliš – skup raznovrsnih i međusobno isprepletenih ekosustava – vrlo osjetljiv
- uništavanje ili narušavanje samo jednog od dijelova okoliša može imati dugoročne posljedice nesagledivih razmjera na cjelokupan okoliš.
- stanje okoliša - direktna posljedica našeg odnosa prema okolišu

ljudske aktivnosti ⇔ stanje okoliša
(gospodarski razvitak)

Utjecaj ekonomskog razvitka na okoliš

Što je procjena utjecaja na okoliš?

- procjena utjecaja na okoliš (PUO) je postupak ocjenjivanja prihvatljivosti namjeravanog zahvata s obzirom na okoliš i određivanje potrebnih mjera zaštite okoliša, kako bi se utjecaji sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost kakvoće okoliša.
- postupak procjene provodi se već u ranoj fazi planiranja zahvata i to prije izdavanja lokacijske dozvole ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno.

U gradnji („Narodne novine“ broj 76/07, 38/08, 55/11, 90/11, 50/12, i 55/12.) - u daljnjem tekstu: ZPUIG i članka 2. stavka 1. točke 5. alineje 2. Uredbe o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu („Narodne novine“ broj 116/07, i 56/11.), povodom zahtjeva trgovačkog društva REGIONALNI CENTAR ČISTOG OKOLIŠA d.o.o., HR-21000 Split, Vukovarska 148b, OIB 54045399638, za izdavanje lokacijske dozvole, izdaje

LOKACIJSKU DOZVOLU

I. Lokacijska dozvola izdaje se za zahvat u prostoru

- IZGRADNJA CENTRA ZA GOSPODARENJE OTPADOM.

na k.č.br. 2624, 2625, 2626, 2627, 2629, 2630, 2632/1, 2632/2, 2633, 2634/1, 2634/2, 2635, 2636, 2637/1, 2637/2, 2638, 2639/2, 2639/3, 2639/5, 2639/6, 2639/9, 2640, 2648, 2649, 2650, 2651/1, 2651/2, 2651/3, 2651/4, 2651/5, 2652, 2653, 2656, 2657, 2658/1, 2658/2, 2659/1, 2659/2, 2659/3, 2660, 2661/1, 2661/2, 2661/3, 2661/4, 2662/1, 2662/2, 2663, 2664, 2665, 2666/2, 2666/4, 2669/5, 2669/6, 2669/7, 2669/8, 2669/9, 2669/10, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695 te k.č.zgr. 254 kao i dijelovima k.č.br. 2621/1, 2621/2, 2628, 2639/4, 2639/8, 2710/1 i 2710/9, sve u k.o. Kladrjice na području Općine Leceviceva u Splitsko-dalmatinskoj županiji, te se određuju lokacijski uvjeti.

I.1. Obuhvat zahvata u prostoru

Obuhvat zahvata u prostoru prikazan je na grafičkom prikazu br. 0.4. Situacija na digitalnom katastarskom planu, u mjerilu 1:1000, koji je sastavni dio Idejnog projekta oznake TD 736-P2-1

iz prosinca 2013. godine, revizija kolovoz 2017. godine izrađenom od puštene razine Dabral

Što je procjena utjecaja na okoliš?

- **zahvat u okoliš** je privremeno ili trajno djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš, odnosno koje može nepovoljno utjecati na okoliš narušavanjem ekološke stabilnosti ili ugrozom biološke raznolikosti

Zahvati za koje je obvezna PUO

- energetske građevine:

- elektrane i energane snage veće od 100 MW, vjetroelektrane snage veće od 20 MW, magistralni dalekovodi i sklopna postrojenja

- građevine za eksploataciju energetskih i mineralnih sirovina

- skladištenje i transport nafte i plina s pripadajućim građevinama, odnosno uređajima i postrojenjima

Zahvati za koje je obvezna PUO

- prometne građevine:

- cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima

- željezničke građevine s pripadajućim objektima

- riječne luke, plovni putevi

- zračne luke

- pomorske građevine

Zahvati za koje je obvezna PUO

- vodne građevine:

- regulacijske i zaštitne građevine

- melioracijski sustavi veći od 5000 ha (Jadran 500 ha)

- građevine za crpljenje vode i obradu otpadne vode kapaciteta 50 000 ES

Zahvati za koje je obvezna PUO

- proizvodne građevine:

- organska i petrokemijska industrija

- čeličane

- farmaceutska industrija

- proizvodnja papira, kartona i celuloze

- + velike skladišne građevine kapaciteta više desetaka tisuća tona

Zahvati za koje je obvezna PUO

- građevine za postupanje otpadom:

- zbrinjavanje neopasnog otpada

- spalionice

- centri za gospodarenje otpadom

- kafilerije

Zahvati za koje je obvezna PUO

- građevine za uzgoj stoke i peradi te ribogojilišta:

- farme za intenzivan uzgoj svinja

- farme za uzgoj više od 40 000 komada peradi

- velika uzgajališta riba i školjkaša

- velike klaonice

Zahvati za koje je obvezna PUO

- golf tereni:

Temeljni cilj PUO

- cilj - očuvanje ekološke stabilnosti okoliša tj. sposobnosti okoliša da prihvati promjene prouzročene vanjskim utjecajem i da zadrži svoja prirodna svojstva
- PUO je alat održivog razvitka
- održivi razvitak - koncept koji usklađuje razvitak ljudskog društva i zaštitu prirode, tj. očuvanje okoliša

Sastavnice okoliša

zrak

voda i more

tlo

krajobraz

flora i fauna

zemljina kamena kora

krajobraz je određeno područje viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i ljudskih čimbenika, a predstavlja bitnu sastavnicu čovjekovog okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te temelj identiteta područja.

Krajolik

Prirodni krajolik su oni krajolici čiji je izgled rezultat isključivo prirodnog razvoja (rijetki)

Kulturni krajolici čiji je prvobitni izgled izmijenjen djelovanjem ljudi (češće)

Povijest zakonodavnog okvira PUO

- *National Environmental Policy Act (NEPA), 1969., SAD*

„...all agencies of the Federal Government shall ...

c. Include in every recommendation or report on proposals for legislation and other major Federal actions significantly affecting the quality of the human environment, a detailed statement by the responsible official on

- iii. the environmental impact of the proposed project
- iv. any adverse environmental effects which cannot be avoided should the proposal be implemented
- v. alternatives to the proposed action
- vi. the relationship between local short-term uses of man's environment and the maintenance and enhancement of long-term productivity
- vii. any irreversible and irretrievable commitments of resources which would be involved in the proposed action should it be implemented”

Međunarodni kontekst

- 1973. Kanada
- 1974. Australija
- 1981. Nizozemska
- 1984. Japan
- 1985. Europska ekonomska zajednica (EEZ)
 - EIA direktiva 85/337/EEC

Međunarodni kontekst

- Tendencije razvoja PUO mogu se usmjeriti u četiri područja:
 - 1) međunarodni obvezujući dokumenti, sporazumi i protokoli
 - 2) neobvezujući međunarodni dokumenti poput rezolucija, preporuka i deklaracija
 - 3) razvojne smjernice
 - 4) smjernice za inozemne projekte
- *Declaration on Environmental Policy*, OECD 1974. – prvi međunarodni dokument koji uključuje PUO

Međunarodni kontekst

- Konvencija o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo, 1991.)
- Protokol o zaštiti okoliša u okviru Antarktičkog sporazuma (Madrid, 1991.)

onečišćenje sovjetske antarktičke baze

- Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992.)
- Okvirna konvencija o klimatskim promjenama Ujedinjenih naroda (1992.)